

พงษ์เทพ ประกอบสุขราษฎร์, พันเอก 2552: การผลิตทางการเกษตรและการฟัฟฟง
ทรัพยากรป่าไม้ในเขตพื้นที่ค่นน้ำของชุมชนบ้านหน้าถ้ำ ตำบลท่าอุแท อำเภอกาญจนดิษฐ์
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปริญญาวิตายาสตรมหาบัณฑิต (การใช้ที่ดินและการจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน) สาขาวิชาการใช้ที่ดินและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
อย่างยั่งยืน โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิวัลย์ สีจันทร์, Dr.Ing. 190 หน้า

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการฟัฟฟงทรัพยากร
ป่าไม้ 2) การผลิตทางการเกษตร และ 3) ความสามารถในการฟัฟฟงตนเองของครัวเรือนเกษตรกร
บ้านหน้าถ้ำ ตำบลท่าอุแท อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยศึกษาครัวเรือนเกษตรกร
ตัวอย่าง ด้วยวิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 40 ครัวเรือน การ
รวบรวมข้อมูลใช้การสำรวจ การสัมภาษณ์ การสังเกต การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่และค่า
ร้อยละสำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษา พบว่าครัวเรือนเกษตรกรบ้านหน้าถ้ำมีการผลิตทางการเกษตร 2 รูปแบบ คือ
1) การปลูกพืชลักษณะสวนสมรม ร้อยละ 73.68 พื้นที่การเกษตรเฉลี่ย 29.07 ไร่ต่อครัวเรือน พื้นที่
ต่อหน่วยแรงงานครัวเรือนเฉลี่ย 7.33 ไร่ และ 2) การปลูกพืชลักษณะเชิงเดี่ยว ร้อยละ 26.32 พื้นที่
การเกษตรเฉลี่ย 19.30 ไร่ต่อครัวเรือน พื้นที่ต่อหน่วยแรงงานครัวเรือนเฉลี่ย 10.77 ไร่ จากการวิเคราะห์
เส้นแห่งการยังชีพ พบว่าพื้นที่ปลูกพืชที่ทำให้ครัวเรือนเกษตรกรสร้างรายได้ที่เพียงพอต่อการยังชีพ
เท่ากับ 47,160 บาทต่อครัวเรือนต่อปี ได้แก่ สะตอ, ข้าวโพดหวาน, พุริณ, กาแฟ, ยางพารา (ยาง
ก้อน), ยางพารา (ยางแผ่น), แดงร้าน และพริก 15.39, 7.91, 6.92, 6.06, 4.55, 2.60, 2.55 และ 2.27 ไร่
ตามลำดับ สำหรับรายได้ภาคเกษตร พบว่าครัวเรือนเกษตรกรมีรายได้เพียงพอต่อการยังชีพ ร้อยละ
65 และเมื่อพิจารณารายได้จากภาคเกษตรรวมกับการฟัฟฟงทรัพยากรป่าไม้ ครัวเรือนเกษตรกร
สามารถมีรายได้เพียงพอต่อการยังชีพถึงร้อยละ 92.50 การนำผลผลิตจากป่ามาใช้ในการบริโภค
สามารถลดรายจ่ายค่าอาหารในครัวเรือน คิดเป็นมูลค่าเฉลี่ย 18,250 บาทต่อครัวเรือนต่อปี และ
มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลผลิตจากป่า คิดเป็นมูลค่าเฉลี่ย 48,400 บาทต่อครัวเรือนต่อปี
มีการรวมตัวเป็นกลุ่มอนุรักษ์ป่าค่นน้ำร่วมกันบริหารจัดการการใช้ประโยชน์จากป่าและการอนุรักษ์
ค่นน้ำ ขยายเป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อพัฒนาอาชีพและสวัสดิการชุมชน ช่วยให้เกิดการฟัฟฟงตนเองด้าน
เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม